

న్నాడు. ముఖ్యంగా తలను! ముఖం వికారంగా వుంది - అయినా ఏదో జీవకళ కనిపిస్తోంది! పెదవులు ఎండిన ఆల్ బ్రకాల్లా వున్నాయి. విడివడిన పెదవుల మధ్య కాస్త అరిగిపోయిన పళ్ళు - చిగుళ్ళతో పాటు వికృతంగా కనిపిస్తున్నాయి. చనిపోతున్నప్పుడు భయంతో విప్లకున్న కళ్ళు అలాగే గాజు గోళీల్లా వున్నాయి. ముక్కు అరిగిపోయి వుంది - వెంట్రుకలు లేవు!

ఒకప్పుడు ఆ మనిషి చర్మం తెల్లగా నిగనిగలాడి వుంటుంది. నూతన యువనంతో ఆ పెదవులు పండిన ఆల్ బ్రకాల్లా వుండి వుంటాయి. బలశాలిలా - యోధుడిలా కనిపిస్తున్నాడు. ఏమిటో మానవ జీవితాలు! బ్రతికి వున్నంత వరకు రకరకాలుగా విర్రవీగే మానవుడు మరణించాక ఎంత 'హంబుల్'గా మారతాడు! పీక్కుతినే క్రిమికీటకాలను అదిలించలేడు - ముక్కలు ముక్కలుగా కోసి పాతాలు నేర్చుకునే 'మెడికోల'ను విదిలించలేడు! ఈ మాత్రం దానికే మానవుడికి అంత అహంకారం ఎందుకో! వేదాంతం ఆలోచిస్తున్నాడు బోసు. ఆ మృత కళేబరాన్ని చూస్తూ.

అది ఇటీవల ఇటలీకి; ఆస్ట్రీయాకి నడుమ వున్న ఆల్ప్స్ పర్వతాల లోయలో - ఓ హియలీ నదంలో దొరికింది. వెంటనే వివిధ రంగాలకి చెందిన సైంటిస్టులు రంగంలోకి దూకి, ఆ కళేబరం వివరాలు పరిశోధించడానికి పూనుకున్నారు.

డా. బోసు ఆ కళేబరం తాలూకా కణాలోంచి కొన్ని శాంపిల్స్ తీసి, దాని జీన్స్ మీద పరిశోధనలు చేస్తున్నాడు. ఆ ఆదిమానవుడి జాతి, ఆహారపు టలవాట్లు, ఒంట్లో వున్న వ్యాధులు ఇత్యాది వివరాలు పరిశోధించడం ప్రస్తుతం ఆయన చేస్తున్న పని.

ఆ డెడ్ బాడీని చూస్తున్నప్పుడు ఆయనకు సంభ్రమంతో పాటు వేదాంతం కూడా ముంచుకొస్తోంది.

ఆలోచనల నుంచి తేరుకుని, గట్టిగా నిట్టూర్చి, బయటికి వెళ్ళబోయాడు - అంతలో మళ్ళీ వికటాట్టహాసం!

గుండె ఆగిపోయేంత భయంకరంగా ఆ నవ్వు గదంతా ప్రతిధ్వనిస్తోంది వికృతంగా!

డా. బోస్ స్థాణువులా నిల్చుండిపోయాడు. కొన్ని క్షణాలు అతని ఇంద్రియాలు పనిచెయ్యడం మానేశాయి; గుండె మాత్రం రెట్టింపు వేగంతో పనిచేస్తోంది. నీళ్ళు గుమ్మరించినట్లు స్వేదం - కోల్డ్ రూమ్ లో!

ప్రయత్నించి, బలవంతంగా చైతన్యం తెచ్చుకుని, మెల్లగా వెనక్కి తిరిగాడు.

అది మానవుడి శవం వికృతంగా ఎండిపోయిన పెదవులతో నవ్వుతున్నట్లుంది... గాజు కళ్ళు వెక్కిరిస్తున్నట్లున్నాయి.

డా. బోస్ వెన్ను జలదరించింది - మొదటిసారిగా!

రిగా!

కంపిస్తున్న చేతులతో కళ్ళద్దాలు తీసి, కర్చీఫ్ తో తుడిచి, చుట్టూ చూస్తూ నిలబడ్డాడు. జారిపోతున్న ధైర్యాన్ని చిక్కబట్టుకుంటూ "డామిట్! అంతా భ్రాంతి" చిరాగ్గా గొణుక్కుంటోంటే మళ్ళీ కొన్ని వింత ధ్వనులు - గదంతా ప్రతిధ్వనిస్తూ.

"లాబ్జిన్ కిలత్ ఓస్తి పమా!" గంభీరమైన మగ కంఠం.

డా. బోస్ భృకుటి ముడిపడింది. చుట్టూ తల తిప్పి చూశాడు. ఎవరూ లేరు. గది నంగనాచిలాయణావిధిగా వుంది.

"ఎవర్నూవ్వు? ఏమంటున్నావు - నా భాషలో"

12-5-95 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ

మాట్లాడు." బింకంగా గదమాయిస్తూ అన్నాడు. అతని మాటలు కూడా ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి.

బిగ్గరగా నవ్వు - ఉన్నాడంతో కూడినట్లు! ఆ నవ్వుతో పాటు మళ్ళీ ధ్వనులు "లాబ్జిన్ కిలత్ ఓస్తి పమా!" డా. బోస్ ఆదిమానవుడి శవం వేపు చూశాడు. ... అనుమానంగా. అది వికృతంగా నవ్వుతూనే వుంది - మంచుకు బిగుసుకుపోయిన పెదవులు ఎన్నటికీ కలవలేక!

డా. బోసుకి తన మానసిక స్థితి మీద అనుమానం వేసింది - తెగించి, పరిగెత్తుతున్నంత వేగంగా లాబ్లోకి తిరిగి వచ్చాడు. అతన్ని వెంటాడుతూ, గదులన్నీ ప్రతిధ్వనించే ఆ వింతధ్వనులు మళ్ళీ మళ్ళీ అవే ధ్వనులు!

"లాబ్జిన్ కిలత్ ఓస్తి పమా!" డా. బోసు చెవుల్లో వేళ్ళు పెట్టుకుని కూర్చున్నాడు - అతనికి తల తిరుగుతున్నట్లుంది - ఇంతలో వెనుక నించి ఓ బరువైన హస్తం అతని బుజం మీద పడింది!

తుళ్ళిపడి, ఒక్క వుదుటున లేచాడు., భయంతో తల తిప్పి చూశాడు.

డా. విలియమ్స్! ఒక్కసారిగా నిట్టూర్చాడు - రిలీఫ్ తో- డా.విలియమ్స్ తెల్లబోయి చూస్తున్నాడు అతని ప్రవర్తనను.

"ఓహో! నువ్వు - ఎవరో అని భయపడ్డాను." సర్ది చెబుతూ అన్నాడు బోస్.

"హేయ్! వాట్ హే పెన్స్? ఎందుకలా భయపడుతున్నావు? ఎంతగా చూస్తూ అడిగాడు విలియమ్స్.

ఓ క్షణం తటపటాయింది - "ఏం లేదులే" అనేశాడు. అతనికి తనకు కలుగుతున్న భ్రాంతిని బయటకు చెప్పబుద్ధి కాలేదు.

డా. విలియమ్స్ బోస్ తో పాటు జీన్స్ స్టడీ చేస్తున్న మరో సైంటిస్ట్.

ఇద్దరూ కంప్యూటర్ ఇచ్చిన 'జెనిటిక్ ఇన్ ఫర్మేషన్' ని డిస్కస్ చేస్తున్నారు.

వాళ్ళ ఏకాగ్రతను చెదరగొడుతూ మళ్ళీ వికటా

ట్టహాసం - దాని వెనుక "లాబ్జిన్ కిలత్ ఓస్తి పమా!" అంటూ అనే ధ్వనులు.

డా. విలియమ్స్ బిత్తరపోయి బోస్ వేపు చూశాడు అతని కళ్ళలో బెదురు.

"నీక్కూడా ఉన్నాడేమిందా?" డా. బోస్ అడిగాడు నిబ్బరంగా చూస్తూ తనతో పాటు ఆ గదిలో మరో ప్రాణి వుండడం వలన బోస్ కి ధైర్యం వచ్చింది.

"అవును - ఏమిటది?" అయోమయంగా చూస్తూ అన్నాడు డా. విలియమ్స్ "ఇందాకట్టుంచి వింటున్నాను. అయితే ఇది నా భ్రాంతి కాదన్న మాట!" డా.విలియమ్స్ కళ్ళు భయంతో పాలిపోయింది; ఆ మాటలకు మళ్ళీ మళ్ళీ నవ్వులు - ధ్వనులు!

డా. విలియమ్స్ కళ్ళు భయంతో చలిస్తున్నాయి. ఏ క్షణానైనా అక్కణ్ణుంచి పారిపోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాడు. కాని, కాళ్ళు కదవలేక జిగురు వేసి అతి కించినట్లు, కుర్చీకి అతుక్కుపోయి కూర్చున్నాడు డా. బోస్ కి ఇప్పుడు పూర్తిగా బెదురుపోయింది... దాని స్థానంలో కుతూహలం, ఉత్సాహం చోటు చేసుకున్నాయి.

"హే కమాన్ విలియమ్స్ - ఆ ధ్వనులకి అర్థం కంప్యూటర్ ద్వారా తెలుసుకుందాం - లే!" అంటూ ఆ లాబ్లో మరో పక్క వున్న ఓ కంప్యూటర్ ని ఆన్ చేశాడు. ఆ కంప్యూటర్ వందల కొలది భాషల్ని క్షణాల్లో ట్రాన్స్ లేట్ చెయ్యగలదా? అవి ప్రాచీన భాషలైనా - లేక ఆధునిక భాషలైనా!

అప్పటి వరకు చాలాసార్లు విన్న "లాబ్జిన్ కిలత్ ఓస్తి పమా!" అన్న ఆధునిక భాషలైనా!

అప్పటి వరకు చాలాసార్లు విన్న 'లాబ్జిన్ కిలత్ ఓస్తి పమా!' అన్న ధ్వనులని కంప్యూటర్ కి ఫీడ్ చేశాడు.

కంప్యూటర్ క్షణాల్లో వివరాలందించింది. అది అతి ప్రాచీన భాష - సుమారు 5,500 సంవత్సరాల నాటిది! ఇప్పుడు వున్న ఆధునిక భాషలకు మూల భాషలైన ఆంగ్లోసాక్సన్, ఇండో-

ఆర్యన్ భాషలకే మూల భాష! అది మానవుడి భాష!

కంప్యూటర్ వివరాలతో పాటు ఆ ధ్వనులను ఇంగ్లీషులోకి అనువదించింది.

"ఏం నాయనా... నా గురించి అన్ని తెలుసుకోగలిగేంత మొనగాడినా?" సైంటిస్టులు సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ముఖాలు చూసుకున్నారు.

ప్రా.. బోసుకి ఉత్సాహం ఉబికి వచ్చింది - "యురేకా!" అని అరవాలనించినా, అరవకుండా నోరు మూసుకుని, చక చకా కంప్యూటర్ కి అదేశాలివ్వడం మొదలుపెట్టాడు.

డా.విలియమ్స్ కూడా అతనికి సహాయం చెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు. డా. బోస్ కంప్యూటర్ కి, తను ఇంగ్లీషులో మాట్లాడే మాటలను ప్రాచీన భాషలోకి తర్జుమా చేసి, ధ్వని తరంగాలను గాలిలోకి వదలమని ఆదేశాలిచ్చాడు.

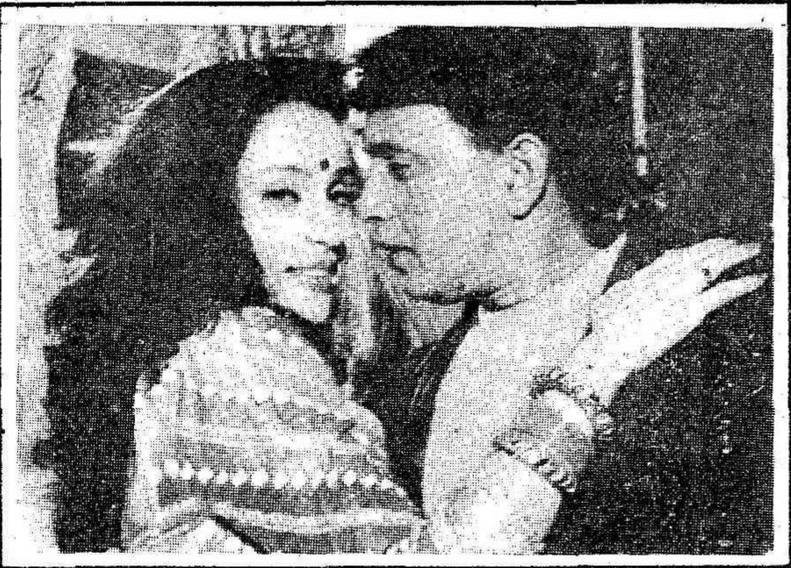
కంప్యూటర్ అనువాదకుడిలా పనిచెయ్యడం మొదలుపెట్టింది. "హలో! గ్రేట్... గ్రేట్... గ్రేట్..... గ్రే...ట్ గ్రాండ్ ఫాదర్ గారు హా డూయూ డూ- మీరు మాకు కన్వించరా?" ఉద్వేగంతో అడిగాడు డా. బోసు; కన్వించని ఆ శరీర వాణిని.

"కన్విస్తున్నానుగా.... ఆ బల్ల మీద పడుకున్నది నేను కాదా?"

"ఓహో! అది మీదా? భలే విచిత్రంగా వుంది! మీరు ఇప్పుడు ఆర్మీగా తిరుగుతున్నారా - ఆ ఒంటిని వదిలేసి?" చిలిపితనం మేళవించి అడిగాడు.

"అర్థం కావడం లేదా? పెద్ద మేధావులం అని విరవీగుతున్నారుగా?" కోపంగా ఎదురు ప్రశ్నించింది ఆ స్వరం.

"అబ్బే... మేం తాతకు దగ్గులు నేర్వేంత వాళ్ళమా? అదీగాక తాత... తాత... తాత (చాలా సేపు గాలి ఉగ్గబట్టి - వదిలి) ము...త్తా...తకి!" చేతులు బార్లా చాపి, చిన్న పిల్లవాడిలా చిలిపిగా అన్నాడు.

కొరియన్లు. మందు, మాంసాహారం రెండూ మానేశానని మాజీ మహా తాగుబోతు మిథున్ చక్రవర్తి చెప్పాడు. "రోజూ సాయంకాలం కాగానే నేను సీసా పెట్టుకు కూచుని అర్ధరాత్రి దాటే వరకు తాగుతుండే వాణ్ణి. నన్ను మందు మాన్పించడం కోసం మా పిల్లల్ని నా మీదకు రెచ్చ గొట్టింది మా ఆవిడ. ఒక నాడు మా పిల్లలిద్దరూ నా దగ్గర కొచ్చి 'హీరో నువ్వు నిజంగా మమ్మల్ని లవ్

చేస్తున్నావా! అయితే ఇక నుంచి నువ్వు తాగకూడదు' అని పట్టుపట్టారు. ఆ రోజు నుంచి మానేశాను. మందు మానాక బరువు తగ్గి ఇప్పుడు ఫ్రెష్ గా వున్నాను కదూ! అదీ గాక 'స్వామి వివేకానంద' సినిమాలో రామకృష్ణ పరమహంసగా నటించిన ఇరవై రోజుల్లోనూ నాలో ఏదో తెలియని మార్పొచ్చింది" అన్నాడు మిథున్.

'ఏమిటా వేళాకోళం? సరిగ్గా మాట్లాడలేవా?'
 'ఓ... సారీ నాకు ఒక చిన్న సందేహం... ఇప్పుడు నేను మిమ్మల్నే ముత్తాత అనాలా లేక మీరు నన్ను తాత అనాలా?'

'అదేం అనుమానం?'

'అనుమానం కాదు - వాస్తవమే! మా సైంటిస్టుల పరిశోధనల ప్రకారం చనిపోయేనాటికి మీకు ఇరవై - ఇరవై ఐదు సంవత్సరాలకు మించి వుండవు. నా వయస్సేమో ఇప్పుడు అరవై దాటింది... అందుకని!'

'అనుమానం సరైనదే! ఆత్మల వయస్సు ప్రకారం నేను నీ కన్నా చాలా పెద్దవాడిని... అదీగాక, నా అవశేషాల వయస్సు కూడా 5,300 సంవత్సరాలపై చిలుకే - కాబట్టి నువ్వు నన్ను 'ముత్తాతా' అని పిలవకతప్పదు! - బాధగా పలికింది స్వరం.

'అన్నట్టు, ఇంకో విషయం - నాదీ నీదీ మానవ జాతే అయినా మన రంగువేరు కదా - అదీగాక మాదీమీదీ వేరే ఖండం - వేరే దేశం! కాబట్టి మనవి వేరే జాతులు - నీ రక్తం నా రక్తం కలిసే ప్రసక్తిలేదు; కాబట్టి నిన్ను పెద్దాయనా అని పిలుస్తాను'

'ఈ జాతి, దేశ బేదాలు ఇంకా పోలేదన్నమాట! ఆనాడు మేము ఎలా తగలడామో మీరు సరిగ్గా అలాగే వున్నారన్నమాట!'

నిట్టూర్టు!

'ఆర్యా! ఆ విషయం మీ కళేబరం బయల్పడిన రోజున కూడా తలెత్తించింది. కదా - వినలేదా? నీ బాడీ సగం ఇటలీలోను - సగం ఆస్ట్రేలియాలోనూ, (అంటే సరిహద్దుకి ఇవతల - అవతల అన్నమాట) మంచులో కప్పబడి వుండటం - త్రవ్వి తీసినపుడు. కాబట్టి నువ్వు ఆస్ట్రేలియాకి చెందుతావా లేక ఇటలీకి చెందుతావా... అని కాస్త గుంపుచింపులు వడ్డారే! మీ 'జాతివాళ్ళు!'

'అలాగా! నా కళేబరం బయటపడినపుడు నేను అక్కడ లేను; కాస్తేవు చెట్లగాలి అనుభవిద్దామని వెళ్ళాను. వేల సంవత్సరాల నించీ కాపలా కాస్తూ,

వున్నాను ఈ దేహాన్ని - ఓ క్షణం కూడా విడవక! నేను లేనిది చూసి, మీ వాళ్ళు నా దేహాన్ని తెచ్చి ఈ ఊపిరి ఆడని గదిలో పడేశారు' బాధగా అంది.

'ఏమిటి! వేల సంవత్సరాల నించి ఆత్మ రూపంలోనే మిగిలిపోయావా? హిందూ ధర్మం ప్రకారం ఈ పాటికి ఎన్నో జన్మలు ఎత్తివుండాలే? ఆశ్చర్యంగా అడిగారు డాక్టర్ బోసు.

'మరో జన్మకూడానా? ఎత్తిన జన్మలలో పూర్తిగా కోరికలు తీరక, నిర్లిప్తమైన నా సుందరరూపాన్ని విడిచి వెళ్ళలేక, అక్కడే వుండిపోయాను. నా మనోసంకల్పం అటువంటిది. అదీగాక, నేను అక్కడే వుండిపోవడానికి మరో బలమైన కారణం వుంది!' అర్ధోక్తిగా ఆపేసింది.

డాక్టర్ విలియమ్ ఊపిరిపీల్చడం మరిచినట్టు ఆ సంభాషణ వింటున్నాడు.

'మరో కారణమా? ఏమిటది?' ఉత్కంఠతో అడిగాడు డాక్టర్ బోసు.

'మీరు చాలా మేధావులు కదా! ఇన్ని విషయాలు కనుక్కున్నారు. ఆ విషయం కూడా నేను చెప్పకుండా కనుక్కోరాదా?'

'కాస్త ప్రయత్నిస్తే అది ఏమంత కష్టమైన పని కాదు. మీకులాగా మేము అనాగరికులము కాదు - నాగరికత తెలిసిన మేధావులము. మేము పూనుకుంటే అసాధ్యమైన పని ఏదీ లేదు ఈ లోకంలో!'

పకపకా నవ్వింది ఆ స్వరం - అలపు వచ్చేంత వరకు.

డాక్టర్ బోసు ఉక్రోషంగా చూస్తూ 'ఎందుకా నవ్వు? మేం అంతచేతకాని వాళ్ళలా కన్పిస్తున్నామా?' అన్నాడు.

'కాదు - కాదు! నీ అజ్ఞానానికి నవ్వుతున్నాను. నీ అహంకారాన్ని చూసి నవ్వుతున్నాను! కొన్నివేల సంవత్సరాల క్రితం మేముకూడా మీకులాగే మిడి సిపడే వాళ్ళము; మా ఆయుధసంపత్తి, నాగరికత చూసుకుని. మా ముందుతరాల వారితో పోల్చుకుని, చాల నాగరికులమని మురిసిపోయేవాళ్ళము.

ఇప్పుడు మీరు వాడుతున్న ఈ యంత్ర పరికరాలు అప్పుడు లేవు - అయినా మా సమకాలీనుల్లో పోలిస్తే మేము గొప్ప మేధావులము; రాగి వస్తువులు వాడేవాళ్ళం కాబట్టి - అలాగే మేము యుద్ధవిద్య లలో ఆధునిక ఉపాయాలు తెలిసినవాళ్ళము - కాని, ఇప్పుడు! మీ ధృష్టిలో అనాగరికులము - మోట మనుష్యులము! కొన్ని వేల సంవత్సరాల తర్వాత మీకు కూడా మా గతి పట్టకతప్పదు. అందుకే నవ్వు వచ్చింది.'

డాక్టర్ బోసు, డాక్టర్ విలియమ్ అప్రతిభులై వింటూండిపోయారు.

'అది సరేగాని అబ్బాయ్ - ఇన్ని కనుక్కున్నారు - 'మనస్సుని' కనుక్కునే యంత్రాన్ని గనుక్కున్నారా?' అందా స్వరం మళ్ళీ.

గతుక్కుమని ఒకరి మొహాలొకరు చూసుకున్నారు; ఆ సైంటిస్టులు.

'లేదు' గొంతు పెగుల్చుకుని చెప్పాడు డాక్టర్ బోసు.

'ఎంచేత?'

'ఎందుచేత అంటే... ఆ మనస్సుకి ఆకారం లేదుకనుక. నువ్వు తొడిగిన బూట్లు ఏ తోలుతో చేయబడ్డాయి - ఆ బూట్లలో కూరిన గడ్డి ఏ మొక్కది - ఏ ప్రాంతంలో పెరుగుతుంది? నువ్వు ఏం తినేవాడివి - నీ ఒంట్లో ఏం జబ్బులున్నాయి వంటి వివరాలు రేడియో కార్బన్ టేస్ట్ ద్వారా, లేక ఇతర పరిశోధనల ద్వారా తెలుస్తాయి - కాని, ఆకారం లేని మనస్సుని ఎలా పరిశోధించగలం?' ఎదురు ప్రశ్నించాడు డాక్టర్ బోసు.

అయితే ఒప్పకుంటున్నావన్నమాట! మీ ఆధునికులకు కూడా అసాధ్యమైన పనులు ఈ భూమిమీద వున్నాయని... ఆ కష్టమైన పనులలోకెల్ల అతి కష్టమైన పని 'మానవుడి మనస్సుని' విశ్లేషించి, దాన్లో ఇమిడి వున్న అనేక భావాలను కనిపెట్టడం! కాదంటావా?'

డాక్టర్ బోసు విస్తుపోయి నిలబడిపోయారు.

శారదకు ఎన్నిపేర్లు?

'ఊర్వశి' శారదకు తులాభారం (1968), స్వయంవరం (1972), నిమజ్జనం (1979) చిత్రాల ద్వారా మూడుసార్లు జాతీయ ఉత్తమనటి (అప్టో ఊర్వశి అనేవారు. ఇప్పుడు కాదు) అవార్డులు లభించాయి. ఆ మూడు చిత్రాల్లోనూ మొదటి రెండూ మళయాళం కాగా, మూడోది తెలుగు.

ఆంధ్రా పార్లీస్ తెనాలికి చెందిన శారద "మా తాతగారు మళయాళీ. అందువల్లే మళయాళం సినిమాల్లో బాగా రాణించగలిగానేమో" అంది. మొదటి మళయాళ సినిమాలో శారద తన పేరును 'రాహెల్' గా మార్చుకుని, కేరళలో ఎక్కువగా వున్న క్రిస్టియన్స్ ను ఆకర్షించింది. కానీ

రెండో సినిమా నుండి 'శారద'గానే వుండిపోయింది.

ఇప్పటికీ మొత్తం నూట యాభై తెలుగు, పదహారు తమిళ, హిందీ, కన్నడాలలో నాలుగేసి సినిమాలు చేసింది.

సినిమాల్లోకి రాకముందు నాగభూషణం 'రక్తకన్నీరు' నాటకంలో వేషా లేసిన శారద అసలు పేరు 'సరస్వతి.'

-శివసూర్య

